

Statenmededeling

Onderwerp

Brabant Europese Regio van de Gastronomie 2018

Datum

4 september 2018

Documentnummer

GS: 4385802

PS: 4411247

Aan Provinciale Staten van Noord-Brabant,

Kennisnemen van

De stand van zaken van Brabant Europese Regio van de Gastronomie 2018

Aanleiding

In november 2017 presenteerden we u met een [Statenmededeling](#) (4266793) de geplande invulling van het programma Brabant Europese Regio van de Gastronomie (ERG). Wij informeren uw Staten nu graag over het voorbije eerste half jaar.

Dit jaar draagt Noord-Brabant het label European Region of Gastronomy, net als Galway in Ierland. Het wordt gevierd met een innovatief programma voor en door de agrifoodsector onder de naam We Are Food. Daarnaast is er een publieksprogramma voor bezoekers en bewoners dat de naam Brabant Celebrates Food draagt. Bekijk [hier](#) de introductie van de programma's.

Bevoegdheid

De uitvoering van Brabant Europese Regio van de Gastronomie 2018 is een GS-bevoegdheid. U ontvangt deze mededeling in het kader van uw controlerende rol.

Kernboodschappen

1. De beide uitvoeringsprogramma's leveren veel op, vaak verrassende resultaten

Het programma is uitgewerkt in een innovatief programma voor de foodsector en een publiekscampagne voor bewoners en bezoekers.

We Are Food is de naam van het innovatieve programma binnen ERG. De manier waarop we dit hebben ingevuld is uniek te noemen. Een uitvraag in heel Brabant leverde zo'n 100 initiatieven op, elk gericht op actuele foodthema's. Uit deze 100 Brabantse ideeën zijn er 10 gekozen die we ondersteunen zodat ze de

stap naar uitvoering kunnen maken. Ze krijgen ook het podium om nieuwe markten aan te boren. Voor elk van de tien is een actiemaand georganiseerd met en door de indieners onder de naam Brabantse Keukens. Zes ervan zijn nu achter de rug. Kijk hier naar alle [keukens](#). De thema's die zij omvatten dekken vrijwel de complete Voedselagenda van het kabinet, waardoor we in Brabant vooroplopen in de uitvoering van het Haagse beleid.

Onze manier van werken wordt opgemerkt. Andere provincies en regio's informeren bij ons hoe we dat aanpakken. De andere [European Regions of Gastronomy](#) zijn onder de indruk van onze aanpak. Een aantal voordelen:

- We verbinden vernieuwende outsiders aan bestaande netwerken. De jonge Bredase chef Ralph Geerts bijvoorbeeld organiseert in het kader van We Are Food talkshows met Brabantse horecamensen op zoek naar gastvrijheid 2.0.
- Door de 100 inzenders onderling te verbinden ontstaan nieuwe samenwerkingen. Zo werkt de horecaschool van het Koning Willem I College nu met veel nieuwe Brabantse partijen samen na de aprilmaand waarin zij centraal stonden.
- De Brabander denkt meer na over zijn eetgedrag. Illustratief zijn de kookclinics in de meimaand (zie bijlage), die veel enthousiasme opleverden bij de bezoekers over de praktische tips voor gezonder eten.

De keuken van de Gezonde School is een mooi voorbeeld. Bekijk [hier](#) de video.

Datum

4 september 2018

Documentnummer

GS: 4385802

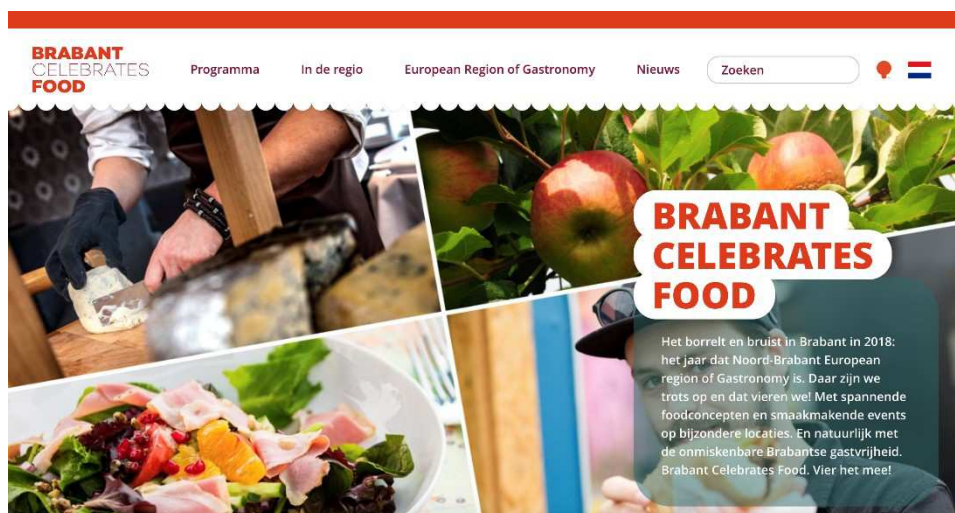
PS: 4411247

BRABANT CELEBRATES FOOD

Het publieksprogramma draagt de naam Brabant Celebrates Food. Die campagne is dit jaar gestart, maar ook na 2018 bouwen we aan een beter food-imago bij bezoekers. Dit jaar is het een Brabantbrede campagne, die foodbeleving in de spotlights zet. Bezoekers

kennen ons van onze gezelligheid en onze gastvrijheid. De meest gastvrije steden zijn in Brabant te vinden. Dat geldt ook voor het aantal sterrenrestaurants. Brabant staat ook bol van food-events, vaak gecombineerd met onze culturele rijkdom zoals Van Gogh en design. In 2018 is voor het eerst een Brabantbrede relatie gelegd tussen de makers van het voedsel en de foodbeleving: AgriFood x Leisure.

VisitBrabant ontwikkelde een campagne rond de claim 'Eten beleef je in Brabant'. Die draagt Brabant uit als [foodbestemming](#) met de kernwaarden gastronomie, gastvrijheid en genieten. Klik op onderstaand screenshot om de website te bekijken.

Voor de internationale positionering werkt VisitBrabant samen met het NBTC met focus op België en Duitsland. Wereldwijd, met [Dutch Cuisine](#) als partner, heeft Brabant als foodbestemming nu haar positie in de Holland-promotie door het NBTC. Kansrijke verbindingen vanuit het aanbod zijn gelegd tussen food en iconische thema's als Van Gogh (bv Soenil loves Vincent), Jheronimus Bosch en design. We zien dat de kruisbestuiving tussen het innovatieve lijn van We Are Food en de persbenadering rond het publieksprogramma zorgt voor meer bekendheid met de Brabantse agrifoodsector bij het grote publiek.

We kunnen constateren dat deze AgriFood x Leisure aanpak heeft geleid tot verbetering van bestaande food-events, nieuwe food-initiatieven voor het publiek en meer focus en samenwerking in het food-aanbod in Brabant.

> De bijlage gaat dieper in op de opbrengst van We Are Food en Brabant Celebrates Food.

Datum

4 september 2018

Documentnummer

GS: 4385802

PS: 4411247

2. Vier rijk gevulde maanden volgen

Ook in de rest van het jaar is er een uitgebreid programma, aan zowel de publiekskant als aan die van We Are Food. Sommige activiteiten zijn bestaande, die vanwege hun karakter extra worden gepromoot. Andere initiatiefnemers ontwikkelen extra of heel nieuwe acties op het vlak van food. Een greep uit de activiteiten:

We Are Food

- September: maand van [Samen Duurzaam Voedsel produceren](#). Centraal staat de Herenboerderij. Een Herenboerderij is een coöperatie van ongeveer 200 huishoudens. Zij nemen een boer in dienst, die met respect voor dier en natuur produceert wat zij willen eten. In het Brabantse Boxtel is de eerste Herenboerderij in bedrijf. De maand richt op het vergroten van beginnende communities in Breda, Helmond en Tilburg, die ook hun Herenboerderij willen starten.

- Oktober: maand van [#Datafood](#). Big data voor beter voedsel: JADS, Ondernemerslift + en de Bossche Investeringsmaatschappij zoeken naar innovatieve startups op het gebied van data en AgriFood. De beste ondernemers presenteren zich tijdens het startup festival; de tien winnaars krijgen een *accelerator program* aangeboden.
- November: maand van [Actief met eten, een hele zorg minder](#). Het hele proces van boodschappen, koken en eten is iets wat je tot op hoge leeftijd zelf kan organiseren. Het houdt je actief, sociaal en geeft voldoening. De maand 'Actief met eten' wil deze gedachte breed verspreiden. Via een film, een symposium, een theaterstuk en nog veel meer leren veel mensen de visie én de werkwijze van Phyllis den Brok kennen.
- December: maand van de [Gastvrijheid](#). Begin december brengen we alle spraakmakende en smaakmakende initiatieven bij elkaar in één Grand Dessert: ons eindejaars-event. Speciale focus is er deze maand op de Brabantse gastvrijheid. De vraag is in hoeverre die gastvrijheid nog onderscheidend is en of we het begrip steviger kunnen verankeren

Datum

4 september 2018

Documentnummer

GS: 4385802

PS: 4411247

in onze cultuur. De zoektocht naar de Brabantse Gastvrijheid 2.0 wordt uitgevoerd door docenten van de NHTV Breda. Dit onderzoekstraject kan leiden tot een leerstoel Brabantse Gastvrijheid en in elk geval profiteert de Leisure-sector van de opbrengst. Tot slot wordt de eerste Brabantse Gastvrijheid Award uitgereikt.

Datum

4 september 2018

Documentnummer

GS: 4385802

PS: 4411247

Brabant Celebrates Food

- Tentoonstelling 'Food is fictie' in Design Museum Den Bosch tot 30 oktober
- Bourgondisch 's-Hertogenbosch 14-16 september
- Tilburg Culinair Good Food 27-30 september
- We Are Seafood Bergen op Zoom 5-7 oktober
- Pluk en oogstfeest Goei leven Cuijk 14 oktober
- Oerfestival de Maashorst 14-19 oktober
- Design diners en food embassy tijdens Dutch Design Week Eindhoven 20-28 oktober
- GLOWspots tijdens GLOW Eindhoven 10-17 november
- Uitgebreide campagne-acties, zoals:
 - Nieuwe uitnodigingen aan journalisten en bloggers
 - Blogger Breakfast
 - "Site inspections": reis-agenten die ons aanbod bekijken
 - Banners en advertorials in vele media, veel in Vlaanderen

3. Het project is financieel gezond.

De uitvoering van het project verloopt conform de begroting. De tot nu toe uitgevoerde acties zijn binnen de reservering gebleven. Het resterende budget is helemaal belegd in geplande acties tot en met het eind van het jaar. De verwachting is dan ook dat het projectbudget helemaal wordt besteed.

4. Evaluatie begin 2019, nu al vooruitkijken naar volgend jaar.

Zoals met uw Staten afgesproken maken wij na dit jaar de balans op in een evaluatie. Die zal kort na 2018 gereed zijn en gebaseerd zijn op de doelen die vooraf zijn gesteld.

We willen ook het enthousiasme en de brede activiteit in het netwerk die we nu zien, benutten om te onderzoeken hoe we verder gaan met ERG na 2018. We noemen dat de legacy: verankering van de opbrengst, onder meer die uit de Brabantse Keukens. We verwachten in elk geval dat minimaal 5 van de 10 keukens zich verder ontwikkelen, zoals we ook beschreven in de Statenmededeling in 2017.

De stuurgroep van het Brabantse foodjaar (met daarin de provincie en de vier regio's) onderzoekt twee scenario's voor de legacy:

- a) Een 'light' legacy om projecten, die het belangrijkste zelf in huis hebben, met beperkte ondersteuning verder te helpen. Daarmee komt een overkoepelende rol c.q. regierol zoals die in het foodjaar bestond te vervallen.
- b) Een volwaardige en eigenstandige legacy-propositie. Daarin worden enerzijds projecten uit 2018 verder 'opgewerkt' in samenwerking met We Are Food-partners, zodat de opbrengst wordt uitgebouwd en geborgd. Anderzijds wordt een schets gegeven van het vervolg op de publiekscampagne.

Datum

4 september 2018

Documentnummer

GS: 4385802

PS: 4411247

Bij het maken van de scenario's houden we rekening met de komende verkiezingen voor Provinciale Staten: er worden geen keuzes gemaakt die vooruitlopen op nieuw beleid.

De scenario's zijn op hoofdlijnen klaar in november, zodat ze gebruikt kunnen worden voor het slot-event in december. Daar is onze actieve achterban aanwezig en kunnen we hen activeren voor het vervolg, als dat er kansrijk uit ziet. Zo kunnen we de basis leggen voor nieuwe betrokkenheid.

Een belangrijk onderdeel van dit traject is een rondgang langs de meest actieve organisaties in het foodjaar. Deze stap is ook onderdeel van het EUREGA-traject. EUREGA is een Europees project dat focust op verankering van de aandacht voor food en gastronomie in het vrijetijdsbeleid. Met de gemeente 's-Hertogenbosch in de lead is hiervoor subsidie van de Europese Unie ontvangen. De projectpartners zijn Provincie Noord-Brabant, Catalunya in Spanje, Galway in Ierland, Pohjois-Savo in Finland, South Aegean in Griekenland, Sibiu in Roemenië (allen ook Europese Regio van de Gastronomie) en daarnaast Hajdu-Bihar in Hongarije en IGCAT in Spanje.

Consequenties

Halverwege 2018 is de opbrengst boven verwachting.

Brabant Europese regio van de Gastronomie 2018 leidt tot veel activiteiten en een breder actief netwerk rondom food. Dit netwerk heeft sterk het gevoel samen aan dezelfde opgave te werken. Het jaarprogramma leidt binnen Brabant en daarbuiten tot brede publiciteit voor zowel onze food-innovaties als voor onze publieks-activiteiten. Onder Bossche leiding biedt het EUREGA-traject de mogelijkheid om de opbrengst van 2018 te verwerken in ons toekomstig beleid.

Een andere opbrengst: We Are Food pakt de volle breedte van de Voedselagenda aan en sluit daarbij aan bij de beweging die Den Haag maakt van landbouwbeleid naar Voedselagenda.

Tot slot is ook de positieve aandacht voor voedsel een plus, als tegenwicht tegen de soms negatieve discussies over de toekomst van de landbouw.

Europese en internationale zaken

Met het genoemde EUREGA-traject krijgt de ongesubsidieerde samenwerking van European Regions of Gastronomy steun uit Brussel voor een vervolgtraject. Daarnaast ontstaan er met een aantal van de Europese regio's sterke banden die later tot andere samenwerkingen kunnen leiden. Een aantal horeca-

ondernemers uit Brabant is zelf al op bezoek geweest in Galway, waar zij onder de indruk raakten van de manier waarop de horeca wordt belevend met streek-eigen producten.

Datum

4 september 2018

Documentnummer

GS: 4385802

PS: 4411247

Communicatie

Veel het van ERG-programma is communicatie. De communicatie in de tweede helft van het jaar zal nog praktischer zijn en focussen op meer helderheid over onze doelen en het laten zien van onze activiteiten. Sinds mei zijn we ook sociale media veel sterker gaan inzetten daarvoor.

Vervolg

We blijven u betrekken bij het programma, zoals we nu al doen door uitnodigingen voor de opening van elke nieuwe keuken en met de nieuwsbrieven over de maandprogramma's. U krijgt uiteraard ook een uitnodiging voor het eindejaar event in december. In het eerste maanden van 2019 ontvangt u de evaluatie.

Bijlagen

- Ingezoomd op de opbrengst

Gedeputeerde Staten van Noord-Brabant,

de voorzitter,

de secretaris,

prof. dr. W.B.H.J. van de Donk

Drs. M.J.A. van Bijnen

Opdrachtgever: mevrouw T. Laarhoven-Bom, (06) 18 303 348
tlaarhoven@brabant.nl, Ruimtelijke Ontwikkeling Domein 2

Opdrachtnemer: de heer B.A. van Mameren, (06) 55 6865 38,
bvmameren@brabant.nl, Ruimtelijke Ontwikkeling Domein 2